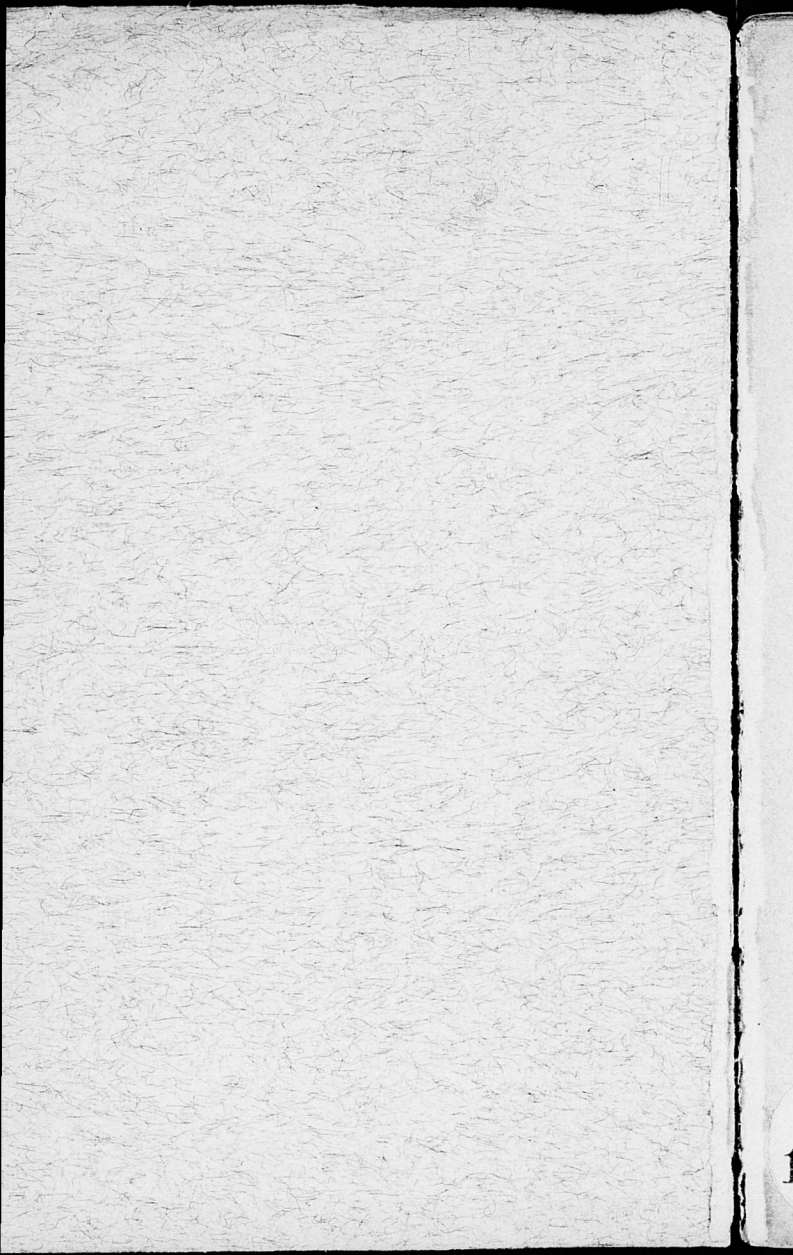

305

124

Vak 45

VAK

45

No.

305

~~1812~~

UB 124

J. M. J. F.

DE AFLAAT

VAN

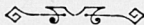
PORTIUNCULA

DOOR DEN

E. P. SIMON VAN BUSSIÈRES.

Franciscaan van de Observantie

(naar de zevende Fransche Uitgaaft)

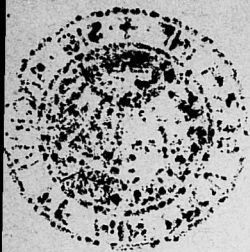

ST. PAULUS-DRUKKERIJ, MAASTRICHT

1884.

UB
124

GOEDGEKEURD

J. M. SCHOLTIS *Pastoor-Deken.*

ad hoc delegatus.

Galopiae hac 8 Maji 1884.

DE AFLAAT
VAN
PORTIUNCULA.

Ik wil u allen naar het Paradijs brengen.
(Woorden van den H. Franciscus.)

Onder al de aflaten welke in de kerk kunnen worden verdiend, is een der kostbaarste die uit de schatten der goddelijke barmhartigheid geput zijn een, der beroemdsten, zoowel om zijne oudheid, om zijn wonderbaren oorsprong, als om de door de vijanden des geloofs (1) tegen hem gericht aanvallen, de aflaat die van *Portiuncula* genoemd wordt. Hij heeft aan hunne onbeschaamdste bespottingen blootgestaan; maar wat is er in de heilige Kerk door hen niet aangevallen! wat heeft hun lachlust niet opgewekt!

Wij bieden aan de vrome zielen een klein geschrift over dezen aflaat aan dat heel kort, maar volledig is, zooals blijkt uit de inhoudsopgave.

(1) Albertus (Erasmus) en Martinus Chemnies, Luther-schen.

EERSTE GEDEELTE

Geschiedenis van den aflaat van Portiuncula.

1. Wat is de *aflaat van Portiuncula*?
2. Wat is de oorsprong van dien aflaat?
3. Is die aflaat niet zoo groot, dat hij ongehoofelijk schijnt?
4. Waarin bestaat zijne bijzondere uitstekendheid en welke ontelbare voordeelen levert hij ons op?
5. Hebben de geloovigen ten allen tijde veel ijver aan den dag gelegd, om dien aflaat te verdienen?
6. Op welke voorwaarden kan men die genade verkrijgen?

TWEDE GEDEELTE.

Om de godsvrucht der geloovigen te hulp te komen, zullen wij een verzameling van gebeden aan de hand doen, geëigend voor de omstandigheden van den dag.

Geve God, dat dit geschrift vele zielen verlichte omtrent de waarde van dezen aflaat, ze met eene groote liefde voor de zondaars beziele, hun vertrouwen opwekke en aan anderen een nog grooter verlangen instorte, om aan zulk een kostbare genade deelachtig te worden!

Geschiedenis van den aflaat van Portiuncula.

EERSTE GEDEELTE.

Wat is de aflaat van Portiuncula?

De aflaat van Portiuncula bestaat hierin, dat de geloovigen, na gebiecht en gecommuni- ceerd te hebben, zoovele *volle aflaten* kunnen verdienen, als zij bezoeken brengen in eene *Franciscaner* kerk, van de eerste vespers van 1 Augustus af tot zonsondergang den 2 Augustus, mits zij volgens de meening van den Paus bidden. (1)

II.

Hoe is de aflaat van Portiuncula ontstaan?

De aflaat van Portiuncula bestaat sedert de dertiende eeuw: in 1221, dat wil zeggen zes eeuwen geleden, vroeg de H. Franciscus van Assisië dien aan Paus Honorius III. Het volgende gaf daartoe aanleiding.

Op ongeveer twee kilometers afstand van Assisië bevond zich een kerkje, *Portiuncula* of *O. L. Vrouw der Engelen* genaamd, omdat de hemelgeesten het met hunne menigvuldige verschijningen begunstigten. De heilige

(1) Zie meer bijzonderheden op bladz. 4.

Franciscus van Assisië had dit vervallen heiligdom hersteld en er de bakermat van zijne Orde gevestigd. Daar kwam hij dikwerf om zijne teedere godsvrucht voor Maria en voor de heilige Engelen, wier Koningin zij is, te voeden. Daar bad hij te midden van het liefelijk gezang der hemelgeesten; daar had hij het onuitsprekelijk geluk, zich met hen in vertrouwelijk verkeer te bevinden. (1)

De H. Franciscus had drie groote Orden gesticht: de Orde der Minderbroeders, of Franciscanen, in 1209; die der Arme vrouwen, of Clarissen, in 1212, eindelijk de Orde van Boetvaardigheid of de Derde Orde, in 1221, ten einde den algemeenen ijver die de volkeren drong om hem na te volgen, te bevredigen. De Derde Orde had ten doel, om elke stad in een woonplaats van heiligen te veranderen, dewijl zij de zielen van goeden wil tot de christelijke volmaaktheid moet brengen. Een groot getal zondaars werden op het woord en het voorbeeld zijner leerlingen bekeerd; de kloosters der Arme vrouwen werden allerwege gesticht; Europa weerklonk van den naam van den H. Franciscus en van de faam zijner wonderen, zijne ziel was een oven brandend van liefde; zijn lichaam, het heldhaftig offer van eene voortdurende slachting; maar niets was voor zijn ijver nog genoeg. Wanneer de liefde ons

(1) H. Bonaventura.

aanspoort om te handelen, dan duldt zij geen vertoeven of traagheid; zij wenscht altijd om nog grootere dingen te ondernemen. Zoo gebeurde het, dat Franciscus door de goddelijke liefde ontvlamd, nacht en dag in eenzaamheid en afzondering van verlangen verteerd werd om Gods glorie en de zaligheid zijner evennaasten te bevorderen.

In zekeren nacht werd de Seraphijnsche Patriarch door een nog heviger medelijden met de zondaren, dan hij gewoonlijk gevoelde, aangetast. Toen stortte hij stroomen van tranen, verscheurde zijn uitgeput lichaam, ten einde Gods hart te treffen, en smeekte Hem, dewijl Hij uit liefde tot de zondaars al zijn bloed vergoten had, zich te gewaardigen hun, door een overmaat zijner goddelijke barmhartigheid, nog het middel te verleenen om dit kostbaar Bloed op zich te kunnen toepassen, en zooveel folteringen om hunne zaligheid uitgestaan, niet nutteloos te doen zijn. Een Engel maande hem aan, zich naar *Portiuncula* te begeven, waar Jezus Christus en zijne Doorluchtige Moeder omstuwde dooreene menigte Engelen, hem wachten. Op dit bericht door eene onuitsprekelijke vreugde vervoerd, staat de heilige onverwijld op en, met diepen eerbied de kapel binnentredende, valt hij met het aangezicht ter aarde, om de majesteit van den Zoon Gods te aanbidden.

Onze Heer Jezus Christus, een blik van goddelijke goedheid op hem slaande, sprak: *Franciscus, de ijver dien gij en de uwen voor het heil der zielen hebt, is oorzaak dat het u wordt toegestaan om mij iets ten hunnen gunste ter eere van mijn naam te vragen.*

Te midden der wondervolle omgeving waarin hij zich bevond en die hem in verrukking bracht, deed de Heilige dit gebed: *Onze allerheiligste Vader, schoon ik een ellendig zondaar ben, smeeik ik u, de goedheid te willen hebben aan de menschen te vergunnen, dat al degenen, die deze kerk zullen bezoeken, een vollen aflaat van hunne zonden zullen ontvangen, nadat zij die aan een priester zullen gebiecht hebben en ik smeeik de Gelukzalige Maagd, uwe Moeder, de Voorspreekster van het menschlijk geslacht, mij door hare voorbede die gunst wel te willen verwerven.*

De barmhartige Maagd verzocht haren Zoon, dat Franciscus mocht verkrijgen wat hij gevraagd had, en Jezus Christus sprak de volgende woorden:

Franciscus, wat gij vraagt is eene groote gunst, maar gij wilt nog grootere genaden verkrijgen. Ik verleen u deze gunst; maar toch wil ik, dat gij u naar mijn plaatsbekleeder begeeft aan wien ik de macht heb verleend om te binden en te ontbinden, en gij hem denzelfden aflaat vraagt.

De gezellen van den Heilige, die in hunne

cellen waren, hoorden die samenspraak tus-
schen Jezus Christus en den H. Franciscus;
zij zagen een groot getal Engelen en een
groot licht dat de kerk vervulde, maar een
eerbiedige angst belette hen te naderen.

Den volgenden dag vertrok Franciscus,
door een zijner Broeders vergezeld, naar
Perugia, waar Paus Honorius zich ophield.
De Heilige, bij den Opperherder toegelaten,
bracht hem het bevel over dat hij van Jezus
Christus zelve ontvangen had, en smeekte
hem niet te weigeren wat den Zoon Gods
behaagd had hem te verleen.

„Maar”, zeide de Paus, „voor hoeveel jaren
vraagt gij mij den aflat?” — „Allerheiligste
Vader,” antwoordde Franciscus, „het moge
uwe Heiligheid behagen mij geen jaren, maar
zielen te geven....” De Paus zeide hem dan:
„Franciscus, gij vraagt mij iets groots; de
Roomsche Curie heeft de gewoonte niet om zulk
een aflat te verleen.” — „Allerheiligste
Vader,” hernam Franciscus, „ik vraag u dien
niet uit mij zelve; Jezus Christus heeft mij
gezonden, ik kom van zijnentwege.” Daarop
sprak de Paus ten aanhoore van al de aanwe-
zige drie maal: „Ik wil wel dat gij dien
aflat zult verkrijgen.”

De Kardinalen opperden verscheidene be-
zwaren; maar Honorius, overtuigd dat het
Gods wil gold, verleende met groote vrijge-
vigheid, geheel onvergolden en ten eeuwige

dage, dezen aflat, die met evenveel aandrang als nederigheid gevraagd was, *maar slechts gedurende een natuurlijken dag, van den vorigen avond af, den nacht daaronder begrepen, tot Zonsondergang van den volgenden dag.*

Toen Franciscus dit hoorde, boog hij nederig het hoofd. Dewijl hij wilde heengaan, vroeg de Paus hem: „*Waarom gaat gij nu heen, eenvoudige man? Welk bewijs hebt gij voor hetgeen gij nu verkregen hebt?*” — „*Heilige Vader*”, antwoordde hij, „*uw woord is mij genoeg.*” Indien deze aflat Gods werk is, zal hij dien zelf openbaren. *Jezus Christus, zijne H. Moeder en de Engelen mogen in dit geval tot notaris, oorkonde en getuigen dienen, ik vraag geen andere authentieke acte.*” Dit was het gevolg van het groot vertrouwen, dat de waarheid der verschijning hem inboezemde.

Toen de aflat van Portiuncula reeds twee jaren geleden, was verleend, had de Paus nog geen dag bepaald, waarop de geloovigen hem konden verdienen. Franciscus wachtte af, dat *Jezus Christus*, de eerste oorsprong van zulk eene kostbare genade, dien tijd zou bepalen.

Het gebeurde nu dat Franciscus zekeren nacht in zijne cel bezig was met bidden, toen de Bekoorder hem de gedachte ingaf om zijne boeteplegingen te verminderen. Gevoelende, hoe boosaardig de duivel was, gaat hij naar een bosch, valt geheel ongekleed in distelen en doornen, en maakt zijn geheele lichaam aan

het bloeden. Een sterk licht omgeeft hem; hij ziet eene groote hoeveelheid *witte* en *roode* rozen, ofschoon het Januari was en de winter zee gestreng. God had de stekelige struiken in prachtige rozenstruiken veranderd, die altijd groen bleven, geen doornen hadden en beladen waren met fraaie witte en roode rozen. (1) — Engelen, die in grooten getale verschenen, spraken tot hem: „Franciscus spoed u naar de kerk. Jezus Christus bevindt zich daar met zijne heilige Moeder.” Terzelfder tijd werd hij met een zeer wit gewaad bekleed, en in de kerk gekomen zijnde, boog hij zich diep neder in aanbidding en sprak dit gebed: „*Onze Vader, Allerheiligste Heer des hemels en der aarde, Verlosser van het menschelijk geslacht, gewaardig U door uwe groote barmhartigheid, den dag te bepalen voor den afsaat, dien Gij de goedheid hebt gehad te verleenen.*” Onze Heer antwoordde hem, dat Hij wilde, dat het zou zijn van den avond van den dag waarop de heilige Apostel Petrus van zijne beeiën ontslagen werd, tot den volgenden dag. Hij beval hem vervolgens, zich naar zijn Plaatsbeksleeder te begeven, hem eenige witte en roode rozen te brengen ten einde de waarheid van het feit te bevestigen en eenigen zijner gezellen mede te

(1) Men ziet die rozen nog bij de heilige »Maria der Engelen.” Zij bloeien het geheele jaar en heeten: *rozenstruiken van den H. Franciscus.*

nemen om getuigenis af te leggen van hetgeen zij gehoord hadden....

De Paus, overtuigd door zulke afdoende redenen bevestigde, in overeenstemming met de Kardinalen, dezen aflat met al zijne voorrechten. Daarna ontbood hij de bisschoppen van Assisië, Perugia, Todi, Spoleto, enz. om op den eersten der maand in de heilige „Maria der Engelen” bijeen te komen, ten einde den aflat plechtig af te kondigen.

Deze prelaten noodigden Franciscus uit om tot de van heinde en ver toegestroomde menigte het woord te richten. Hij deed het met evenveel zalving als nederigheid, en eindigde met de volgende op perkament geschreven woorden, dat hij in de hand hield :

»Ik wil u allen naar het Paradijs brengen. Ik kondig ulieden een vollen en eeuwigdurenden aflat aan, dien ik van de goedheid des Hemelschen Vaders en uit den mond van den Paus heb verkregen. Gij allen die hier vandaag met een berouwhebbend hart zijt gekomen, die goed gebiecht hebt en eene behoorlijke absolutie van een priester hebt verkregen, gij zult de geheele kwijtschelding verkrijgen van uwe sedert uw doopsel tot op dezen dag bedreven zonden, en dit zal ook geschieden voor allen, die onder dezelfde voorwaarden een dag hier zullen komen.

De bisschoppen wilden den aflat tot tien jaren beperken; maar bij de afkondiging konden zij niet anders doen dan Franciscus nazeggen: „Ten eeuwigen dage.” Dat was een nieuw wonder om Gods wil te verklaren.

De aflat van Portiuncula was weldra over de geheele wereld bekend, en de wonderen welke men telken jare in de kerk van de heilige „Maria der Engelen” zag voorvallen, wekte de godsvrucht der geloovigen op om dien aflat te verdienen. Dewijl echter de meesten daarin verhinderd waren, omdat zij daarvoor eene verre reis moesten ondernemen, wilden de Pausen Benedictus XI, Benedictus XII, Sixtus IV en de H. Pius V het hun gemakkelijk maken en breidden den aflat uit tot al de kerken der Minderbroeders en der Arme Vrouwen van de H. Clara.

In zijne Bul *Splendor paternae gloriae*, van 4 Juli 1622, hernieuwde Gregorius XV deze concessies, die Urbanus VIII uitstrekke tot de kerken der mannelijke en vrouwelijke Religieuzen van de drie Seraphijnsche Orden, die de drie kloostergeloften afleggen. (1) In 1608 verleende Paulus V hem, voor slechts tien jaren, aan de kerken der E.E. PP. Capucijnen; maar in 1627 gaf Gregorius XV hun dien aflat ten eeuwigigen dage.

Innocentius XII heeft een vollen aflat verleend op al de dagen des jaars, aan diegenen, die de kerk van de heilige „Maria der Engelen” bezoeken (Bul van 18 Augustus 1695.) en die dagelijksche aflat is vernieuwd

(1) De kapellen die in de kloosters gelegen zijn, genieten het privilegie niet, tenzij bij bijzonder Indult H. C. 16 Juni 1819 (Analecta, 2, s. col. 2324.)

door Benedictus XIV. Maar deze aflaat verschilt van dien van *Portiuncula*, gelijk de Congregatie der Aflaten het verklaard heeft bij decreet van 16 Februari 1739 en bevestigd door Clemens XII.

De openbare kappellen van de seculiere Derde Orde (1) ook dan wanneer die kappellen deel uitmaken van eene parochiekerk, genieten door *mededeeling* het voorrecht van den aflaat van *Portiuncula*, met dit onderscheid dat, in de kerken der Orde, de religieuzen en de geloovigen zonder onderscheid, den aflaat kunnen verdienen, terwijl in de kerken van de Derde Orde de Tertiariissen alleen dien aflaat kunnen deelachtig worden, tenzij een *bijzonder privilegie* daaromtrent anders bepaalt. Zóó heeft de heilige Vergadering der Aflaten het meer dan eens verklaard, met name den 31 Maart 1856 (*Analecta* 2de reeks, col. 2716.)

Maar bij zijne Breve *Expositum est nobis*, van den 20 Mei 1859, heeft Pius IX goedgevonden voor den tijd van tien jaren, dat al de geloovigen, zonder onderscheid, op de plaatsen, waar geen klooster van mannelijke of vrouwelijke religieuzen der Orde bestaat den aflaat van *Portiuncula* zullen kunnen ver-

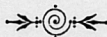
(1) »Wie ook Directeur moge zijn, mits de bevoegdheid wettig verkregen hebbende om Vergaderingen van Franciscaner Tertiariissen op te richten en te besturen.» (Maurel.)

Maar als de Vergadering niet is opgericht, geniet de

dienen, wanneer zij de openbare kerken of kapellen voor de seculiere Derde Orde zullen bezoeken. (*Analecta*, 7de reeks, col. 1126.)

Den 11 December 1868 is dezelfde Breve, die tijdelijk dien afaat verleende, vernieuwd voor tien jaren.

Vele oude kerken van mannelijke of vrouwelijke religieuzen van den H. Francisens in Frankrijk hebben, bij Indult van Pius VII den afaat van *Portiuncula* op den Zondag, volgende op 2 Augustus, wanneer die zelf niet op Zondag valt. In dit geval kan men de aflaten verdienen den 2 Augustus in de tegenwoordige Franciscaner kerken en nog eens op den volgende Zondag in de oude kerken der Orde.

kerk of de kapel den afaat niet voor de Tertiarissen die geen leden eener Congregatie zijn.

Derhalve verdienen de Tertiarissen, die zich op plaatsen bevinden waar geen kerk den afaat van *Portiuncula* geniet, dezen niet als zij hunne parochiekerk bezoeken, maar alleen een afaat als voor de andere feesten der Orde.

III.

Schijnt die aflaat niet ongeloofelijk
omdat hij zoo groot is?

De echtheid van dezen aflaat is onweder-spreekbaar. Benedictus XIV zegt daarover in zijn *Verhandeling over de Diocesaan Synode* boek III, hoofdstuk XVIII, n. 5, het volgende: „De opmerking vindt hier hare geschikte plaats, dat er aflaten bestaan die men niet in twijfel kan trekken, zonder zich aan vermetelheid schuldig te maken, wanneer zij op eene oude en onveranderlijke overlevering steunen, en door de Roomsche Pausen stilzwijgend of uitdrukkelijk zijn goedgekeurd. *Een dier aflaten, bijvoorbeeld, is de aflaat van Portiuncula*, die zijn naam ontleent aan het kleine heiligdom bij Assisië gelegen, welke de abt van Monte Sublaco aan den H. Franciscus, Stichter der Minderbroeders — orde had geschonken....”

De apostolische lector, zes Doctoren der Faculteit van Leuven drukken zich volgenderwijs uit in hunne goedkeuring van de *critische geschiedenis van den aflaat van Portiuncula* door P. Matthias.

„De schrijver bewijst, door onwraakbare getuigenissen en door de overlevering van vijf eeuwen, dat de aflaat van de H. Maria

der Engelen, *Portiuncula* genaamd, (1) door Jezus Christus zelven is verleend, erkend door zijn Plaatsbekleeder, Paus Honorius, en op gezag van dienzelfden Paus afgekondigd." Men kan de onwraakbare getuigenissen vinden in het *Leven van den H. Franciscus*, door P. Chalippe. l. III.

Hoe buitengewoon en onaannemelijk deze aflaat bij oppervlakkige beschouwing ons moge toeschijnen, wij zien hem bevestigd en aanbevolen door een groot getal Pausen: Alexander IV, Bonifacius VIII, Clemens V, Joannes XXII, Benedictus XI, Benedictus XII, Sixtus IV, Leo X, Paulus V, Urbanus VIII, Innocentius XI, Clemens XIV, enz.

Beroemde mannen zooals de H. Antonius, de H. Bernardinus van Siena, de doorluchtige Bellarminus, en eene menigte anderen hebben dezen aflaat verdedigd en dien bij verschillende gelegenheden afgekondigd.

Wanneer men ten slotte ziet, dat zulk een groot getal geloovigen in alle landen en in elken rang den aflaat van Portiuncula zulk eene groote achting toedragen, dan kunnen wij niet nalaten te zeggen: „Gods vinger ver-
toont zich hier, dezen aflaat hebben wij waarlijk uit den Hemel verkregen!"

Indien de Pausen zooveel Bullen ten gunste van dien aflaat gegeven hebben en indien de geloovigen zooveel ijver hebben aan den dag

(1) Portiuncula, waar de H. Franciscus gewoonlijk verbleef.

gelegd om hem te verdienen, dan moet dit hieraan worden toegeschreven, dat zij daarin eene wezenlijke en overvloedige bron van genaden gezien hebben.

Ofschoon de H. Franciscus geen Bul heeft willen ontvangen, die aan het nageslacht de waarheid der concessie kon bewijzen, is die Aflaat toch over de geheele wereld bekend gemaakt; zeer zeker een degelijk bewijs, dat hij komt van God, wiens werken, als voortkomende uit de wezenlijke waarheid, de getuigenis der menschen niet behoeven.

Toen de H. Brigitta zich te Assisië bevond en zich tot Jezus Christus wendde met betrekking tot de door den H. Franciscus verkregen aflaten, sprak zij: „Ik verontrust mij, omdat sommige lieden beweren, dat die aflaten valsch zijn en dat die Heilige slechts heeft vermeend, ze gekregen te hebben.” En onze Heer gaf haar het volgende ten antwoord :

„De valschheid wordt niet dáár gevonden waar de waarheid en het vuur der goddelijke liefde woont. Mijn vriend had de waarheid in zich, en wat hij gezegd heeft, is waar. De lauwhed der menschen voor God en hunne begeerlijkheid voor de wereld ziende, vroeg hij mij een teeken mijner goedheid om in hen het vuur der begeerlijkheid te blusschen, en dat der liefde te ontsteken. Het teeken dat ik, die de liefde zelve ben, hem gaf, was dat allen, die ledig op de plaats zijner woning

zouden komen, vervuld zouden worden van mijne zegeningen en de geheele kwijtschelding hunner zonden zouden ontvangen.”
(Openb. h. LXX.)

 IV.

Waarin bestaat de bijzondere uitnemendheid van dezen aflat en welke voordeelen biedt hij ons aan?

Al de aflaten zijn geestelijke schatten, welke de Kerk in de overvloedige verdiensten van Jezus Christus en van de Heiligen put, om ze aan de geloovigen uit te deelen; zij verdienen al onzen eerbied, als prijs van de bloeddruppelen onzes Heeren, en een heiligen ijver om ze op ons toe te passen. De aflat van *Portiuncula* evenwel moet in onze oogen eene bijzondere waarde bezitten en in hoogere mate door ons in eere worden gehouden; want, zooals wij gezien hebben, de H. Franciscus heeft dien aflat van Jezus Christus zelve ontvangen.— Pausen hebben zonder twijfel vrije beschikking over de verdiensten van Jezus Christus, en wanneer zij een aflat verleen, keurt onze Heer die vergunning altijd goed. Dit neemt niet

weg dat de aflaat die Jezus Christus zelf verleent, zooals die van *Portiuncula*, een goddelijken oorsprong schijnt te bezitten. De Pausen hebben dien dan ook zoozeer geëerbiedigd, dat zij hem nooit hebben geschorst, gelijk met al de andere aflaten het geval is, bij de Bul voor een jubilé.

„Onder al de aflaten, zegt Bourdaloue, is die van *Portiuncula* een der zekerste en echtste, die er in de Kerk bestaan, omdat die aflaat onmiddellijk door Jezus Christus is verleend, een voorrecht dat deze alleen bezit; omdat die aflaat onder het geheele Christen volk verspreid is, en gepaard gaat met een wonderbaren vooruitgang der zielen en eene zeer merkbare toeneming van godsvrucht.

„Een aflaat, die rechtstreeks en bijzonderlijk door Jezus Christus is verleend, moet onfeilbaar zijn, want die God-Mensch kent immers de geheele uigestrektheid van zijn macht, handelt altijd volgens de regelen der eeuwigheid. Dewijl Hij overigens de volstreckte meester is van zijne genaden, is hij ook in hare uitdeeling boven elke wet, en kan hij daarover naar goedvinden beschikken.

„Dit nu is het eerste voordeel van den besproken aflaat: Jezus Christus in *persoon* verleende dien aan den H. Franciscus.

„Deze aflaat is verspreid in al de werelddeelen, en wie kan de heilzame en gelukkige veranderingen opnoemen, welke hij gewrocht

heeft? De volken hebben hem met eerbied ontvangen, met vurigen ijver getracht te verdienen, zij hebben hem gebruikt om hunne zeden te hervormen en te heiligen. Hoevele zondaars hebben hun voordeel met deze gave Gods gedaan, niet alleen om hunne vroegere schulden te kwijten, maar om zich tegen de toekomst te behoeden en te versterken, om eene misdadige gewoonte die hen beheerschte te overwinnen, om het vuur van een blinde begeerlijkheid en zinnelijken hartstocht, dat hen verteerde, uit te dooven, om den weg ter zaligheid, dien zij hadden verlaten, weder op te gaan, en dien met vasten tred te bewandelen? Hoevele flauwe en lauwe Christenen hebben zich aan den voet van het altaar, waar zij gekomen waren om zich in dit heilig bad te reinigen en dien kostbaren schat te verzamelen, niet plotseling bezielde, opgewekt, verrukt gevoeld, en het besluit genomen om een nieuw leven te beginnen? Koud en onverschillig als zij waren, zijn zij vol ijver weggegaan en met een vurigheid die hen hun geheele leven niet meer heeft verlaten. Hoevele rechtvaardigen hebben in deze goddelijke en nooit opdrogende bron het helderste licht ontleend om hen te verlichten, overvloedige rijkdommen, welke zij bewaard, vermenigvuldigd, honderdvoudig hebben doen aangroeien voor de eeuwigheid. Dit heeft men zoo dikwijls gezien, zoo dik-

wijls bewonderd; zoo dikwijls heeft het ons doen uitroepen: *digitus Dei est hic*, de vinger Gods is hier."

Aan den afluat van *Portiuncula* is nog deze bijzonderheid verbonden, dat men hem kan verdienen *toties quoties*, dat wil zeggen, zoo vele malen als men de kerk bezoekt waaraan hij gehecht is, zooals de heilige Vergadering van het Concilie het op 7 Juli 1700 en 4 Dec. 1723 verklaard heeft. Wat meer is, de heilige Vergadering der Aflaten heeft het *toties quoties* bij Decreet van 22 Februari 1847 bevestigd en men kan dit privilegie genieten van den 1 Augustus *omstreeks twee uren na den middag tot zonsondergang van den volgende dag*.

Het woord *toties quoties*, zegt Pater Maurel, moet in den letterlijken zin verstaan worden; dit is het algemeen gevoelen van al de geloo- vigen van Rome, *zonder uitzondering*.

Daar zijn er die willen, dat er een vrij langen tijd moet verlopen tusschen twee bezoeken; anderen vinden het belachelijk, dat men de geprivilegieerde kerk meermalen binnengaat, zonder eenig tijdverloop tusschen een bezoek en het volgend. De eersten vorderen die tusschenruimte zonder eenigen grond; men moet hen beklagen en zich de woorden van Jezus Christus herinneren: „*Mijn Vader, Gij hebt deze dingen voor de wijzen en verstandigen verborgen, en hebt die den kinderkens geopenbaard.*” (Matth., XI, 25.)

Men mag dus ook slechts eene kleine tijd-ruimte laten verloopē tusschen een bezoek en het volgende. Intusschen moeten wij doen opmerken, dat het in- en uitgaan behoort te geschieden met ernst, zedigheid, godsvrucht met stichting voor den evenmensch, en in voortdurende vereeniging met het H. Hart van Jezus.

Faber en Bonifacius VII zeggen, dat het een zeer vroom gebruik is om dezen aflat verscheidene malen voor zich zelve te verdienen; want ofschoon, wanneer men een vollen aflat eenmaal verdient, de straf is kwijtgescholden, ontvangt men, als men tracht dien nog eens deelachtig te worden, eene vermeerdering van genade en glorie, welke al onze goede werken kroont.

Men kan aflaten voor levenden verdienen aangeduid bij wijze van *afdoening*, van *voldoening*, mits deze zich in staat van genade bevinden. Het is niet noodig dat zij daarvan kennis dragen, dat zij het gevraagd hebben of tegenwoordig zijn. (1)

Door zijne Bul van 12 Januari 1687, heeft Paus Innocentius XI toegestaan, den aflat bij wijze van suffragium, aan de zielen van het vagevuur toe te voegen.

„De verdienste en de grootheid van dezen aflat, zijn wel in staat, zegt Boudaloue, om al den nijd van de duivels tegen de menschen op te wekken, dewijl het eene waarheid is,

(1) Gury, d. II, 1059. Suarez. Lugo. Lacroix.

dat een zondaar, al had hij al de misdaden gepleegd welke een oproerig schepsel kan bedenken, als hij den vollen aflaat geheel verdient, onmiddellijk geheel vrij is van schuld voor God, er zich op kan beroemen niets meer aan Gods rechtvaardigheid schuldig te zijn, en even zuiver voor de oogen dezer opperste Majesteit te verschijnen als trad hij zoo aanstonds uit de wateren des doopsels; dat hij in dezelfde gesteldheid is om zonder eenige hindernis of uitstel te worden toegelaten tot de glorie des hemels, als de Martelaren, wanneer zij hun bloed hadden gestort.

Is er iets meer noodig, christen ziel, om u aan te sporen tot het verdienen van den aflaat van *Portiuncula*?

V.

De geloovigen hebben zich gedurende al de eeuwen bijzonder beijverd om dezen aflaat te verdienen.

De ijver der geloovigen om dezen aflaat te verdienen, heeft gedurende de dertiende eeuw niet behoeven onder te doen voor den ijver der Pausen om hem te bevestigen, uit te breiden en daaraan een geheel eigenaardig karakter te geven. Zelfs ten tijde van den

H. Franciscus trok men uit alle landen, zelfs de verwijderdste, met veel ijver naar Portiuncula.

In 1309 ontmoette de Gelukzalige Joannes van Alverno een meer dan honderdjarigen man en vroeg hem hoe hij in zulk een hoogen leeftijd de reis naar Assisië had kunnen ondernemen. „Eerwaarde Pater, antwoordde de grijsaard, indien ik niet kon komen, zou ik mij laten brengen, ja zelfs voortslepen, om toch maar niet de vruchten van dezen grooten aflaat te verliezen. Op zekeren dag wilde de H. Franciscus bij mijn vader komen rusten, bij wien hij dikwijls zijn intrek nam. Hij zeide ons, dat hij zich naar Perugia begaf om aan den Paus de bevestiging te vragen van dezen aflaat, dien hij van den Heer had ontvangen. Daarom zal ik mijn geheele leven lang niet nalaten elk jaar op deze plaats van kwijtschelding te verschijnen.”

De gelukzalige Angela van Foligno, te H. Maria ter Engelen gekomen, om den grooten aflaat te verdienen werd in verrukking gebracht bij het aanschouwen van de wonderen van barmhartigheid, welke God op dien dag wrochte.... en zij verliet de kerk, gedragen op den stroom der vrome geloovigen: zoo talrijk en opeengedrongen was de menigte!

In 1321 houdt de vijandelijkheid tusschen de steden van Assisië en Perugia geheel op,

ten einde iedereen in staat te stellen om den aflaat te verdienen.

In 1427, het jaar waarin de H. Bernardinus zich in Assisië bevond, was de toeloop zóó groot, dat een ooggetuige zeide: „voordat ik deze ontelbare schare zag, was het nimmer in mijne gedachte opgekomen, dat Italië zooveel bewoners telde.”

Donatus Bosio zegt, in zijn *Kroniek van Milaan*, dat in het jaar 1457, naar de gehouden volkstelling, honderd duizend menschen van allerwege den tweeden dag van Augustus, naar Assisië gekomen waren.

Wadding schrijft in 1625, dat op den dag van den aflaat gewoonlijk meer dan zestig duizend zielen Assisië bezoeken.

Eindelijk verzekert Pater Chalippe, een Minderbroeder-Recollect van de jongste eeuw, in zijn bewonderenswaardig *Leven van den H. Franciscus*, dat in Vlaanderen, Polen, Frankrijk, Italië, Spanje, enz. duizende geloovigen den 2 Augustus de Franciscaner kerken bezoeken, menschen die allen innig overtuigd zijn, dat de aflaat van Portiuncula eene geheel bijzondere genade is, door onzen Heer Jezus Christus aan den H. Franciscus verleend.

Deze aflaat, die reeds zes eeuwen bestaat, is altijd nieuw en vol aantrekkelijkheid voor de vrome zielen. Ook nog in onze dagen bezitten vele kerken en kapellen, dank zij der

barmhartige welwillendheid der Pausen, dit uitstekend voorrecht, en zien wij desniettemin dat telken jare de menigte zich verdringt in de heiligdommen die dit Franciscaner privilegie genieten, als ware de aflaat nieuw en slechts in ééne enkele kerk op aarde te verdienen. Te Rome verdienen de Prelaten, de Kardinalen en de Paus hem met groote stichting, en toonen ons door hun voorbeeld, met welke blijdschap wij zulk een groote weldaad moeten gebruiken.

In Frankrijk stroomt de groote menigte der geloovigen ook van de omliggende parochiën naar de kerken en de kapellen der EE. Paters Franciscanen — op verscheidene plaatsen worden de geloovigen tot het vieren van dit feest door een triduum van predikatiën voorbereid. — Overal is het getal heilige biechten en communien even talrijk als op de hooge feestdagen. — Overal ontmoet men denzelfden ijver om die kosbare aflaten te verdienen; zij, die door den dag verhinderd zijn, brengen hunne kerkbezoeken in den nacht.

Wij hebben Christenen, die sedert lang verzuimd hadden om hun Paaschplicht te vervullen, op dien dag zich met God zien verzoenen, om den Aflaat van Portiuncula te kunnen deelachtig worden.

Gij allen, die deze regelen leest, overweegt eens dit. Indien gij de schaduw van den

ijver hadt, die den H. Franciscus voor het heil der zielen en Gods glorie verslond, zoudt gij de plechtigheid van het feest niet kunnen helpen vermeederen en een grooter getal zielen aansporen om den onwaardeerbaren schat van dezen aflaat te winnen?

Is het niet, vrome zielen, alsof Onze Heer, u d egelegenheid aanbiedende om den aflaat van Portiuncula te verdienen, u deze woorden van het Evangelie toevoegde: „Indien iemand dorst heeft, dat hij tot mij come en drinke.” (Joan. 7.) of die van het Boek der Openbaring: „Dat hij die wil, om niet het water neme, dat het leven geeft.” (Apocal. 22, 17.) Gelijk een geneeskrachtig water, wordt deze aflaat u om niet aangeboden. Gevoelt gij de behoefte niet in u, om zulk eene vrijgevege, treffende liefde met wederliefde te beantwoorden?

Boezemt deze Aflaat u geen groote gevoelens van godsvrucht in en het verlangen om er de vrucht van te bewaren, niet in de zonde te hervallen, geene nieuwe schulden bij de goddelijke gerechtigheid op u te laden?

Zult gij niet — als uwe ziel, gelijk op den dag van uw H. Doopsel, zuiver en wit zal wezen—meer ijver gevoelen in den dienst van God, meer moed om de hinderpalen tegen uwe heiligmaking te overwinnen? Met welk vertrouwen moet gij op diendag u niet tot Maria wenden, tot de Moeder der barmhartigheid,

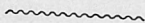
de Toevlucht der zondaars, de Hulp der Christenen, onze voorspreekster, onze ster, onze hoop, ons leven? Door hare tusschenkomst heeft de H. Franciscus den aflaat verkregen: wend u ook met vertrouwen tot den H. Franciscus.

Onderzoek uw geweten: meent gij in de vriendschap Gods te zijn? Bevindt gij u geheel vrij van alle schuld bij God? Zoudt gij, indien de dood u heden trof, niet verscheidene jaren lang tijdelijke straffen in het Vagevuur moeten ondergaan?

Hebt gij van den anderen kant niets voor uwe bloedverwanten, uwe vrienden te vragen? Is het oogenblik niet dáár, om hun de gehechtheid en de oprechtheid uwer liefde te bewijzen? Zie hoe groot Franciscus' liefde voor zijn evennaaste was!

Verplaatst u eindelijk met uwe gedachten in het Vagevuur. Hoevele zielen zijn in het lijden gedompeld! Zij strekken hunne handen naar u uit en smeeken u, medelijden te hebben met hun ellendig lot: zult gij ongevoelig blijven? Zult gij haar niet de aalmoes van eenige aflaten brengen? Gij kunt haar zoo gemakkelijk verlichting verschaffen! Aan de H. Margaretha van Cortona is geopenbaard, dat de zielen in het Vagevuur telken jare met groote vurigheid verlangen naar het feest van O. L. Vrouwe ter Engelen, omdat op dien dag een groot getal dier arme zielen verlost worden uit haar bitter lijden.

*Welke zijn de praktische voorwaarden
om den aflaat van Portiuncula
te verdienen ?*

Men kan den aflaat van Portiuncula verdienen op drie voorwaarden :

1. Men moet met een berouwvol hart biechten; want om de aflaten te verdienen, moet men in staat van genade, dat wil zeggen: vrij van doodzonde zijn.
2. Men moet te Communie gaan.
3. Men moet godvruchtiglijk eene kerk van de Orde des H. Franciscus of andere kerken bezoeken, waaraan de aflaat is medege-deeld, en daar bidden volgens de intentie van den Paus.

Bij Decreet van 18 September 1862 machtigt de Paus de biechtvaders om de H. Communie en het kerkbezoek te veranderen in andere vrome oefeningen ten gunste van zieken, die aan chronische kwalen lijden (*habitualiter infirmos*) en dit voor *al* de volle aflaten, mits zij de overige voorwaarden vervullen. — Dit Indult zondert formeel de personen uit, die in geestelijke huizen leven. (*Analecta*, 6de reeks, col. 1808.)

Volgens dit Decreet meenen wij niet, dat

men de Communie kan vervangen door andere goede werken voor de kinderen, die hunne eerste heilige Communie nog niet gedaan hebben.

Wij zullen doen opmerken :

1. Dat het in deze even als voor de andere aflaten, voldoende is, dat men binnen de acht dagen gebiecht heeft, mits men de gewoonte hebbe, elke week te biechten te gaan. (Clemens XII, *Indult van 9 December 1763, Analecta*, 2de reeks, col. 2840.) In de bisdommen die het privilegie verkregen hebben van de *biecht tweemaal in de maand*, zal het voldoende zijn, binnen de veertien dagen gebiecht te hebben, indien men zich over *niets* verontrust.

2. Om een vollen aflat *in zijne geheele uitgestrektheid te verdienen*, moet men geen genegenheid voor de zonde, zelfs niet voor de dagelijksche hebben.

3. Het is niet noodig, dat men tot de heilige Tafel nadert in de kerk, die met den aflat begunstigd is (H. V., 22 Februari 1847.)

4. Eene enkele H. Communie op een der beide dagen kan dienen om zooveel aflaten te verdienen als waaraan men gedurende de twee dagen zou willen deelachtig worden. Een Decreet van 6 October 1870 bepaalt, dat in elk geval de biecht en de H. Communie den dag voorafgaande aan dien waaraan de aflat verbonden is, kunnen plaats hebben. (*Analecta*)

5. De gebeden, welke men moet doen, zijn

niet voorgeschreven; men kan den psalm *Miserere*, de Litanie van den *Zoeten Naam van Jezus* of van de H. Maagd, of vijfmaal het *Onze Vader* en het *Wees gegroet* bidden, of wel eenige der gebeden welke wij in dit boekje hebben opgenomen en die in overeenstemming met den feestdag zijn, of andere gebeden van gelijken duur.

Bij elk kerkbezoek moet gij u vereenigen met de godsvrucht en den ijver van den H. Franciscus; moet gij in uw hart aankweeken zijne liefde voor de arme zondaars en zijn geest van boetvaardigheid; u doordringen van zijn geest van nederigheid en eenvoud; kniel op den grond neder en doe een groot getal kerkbezoeken zonder menschelijk opzicht.

TWEEDE GEDEELTE.

Geboden voor twintig kerkbezoeken.

EERSTE BEZOEK.

Gebed tot de *L. Maagd.*

O Maria, Moeder van God en van de menschen, toevlucht der zondaars, ik kniel voor u neder en bid u, mij de genade te willen verkrijgen om dezen aflat te verdienen. Ik erken, o Moeder van genade en van barmhartigheid, dat wij die groote gunst aan u te danken hebben; gij hebt ons die verkregen op de bede van een uwer getrouwste dienaren. O O. L. Vrouw ter Engelen! gedoog niet, dat zulk eene groote genade nutteloos voor mij worde, geef dat zij in al hare uitgestrektheid op mij worde toegepast, en ik de geheele kwijtschelding moge verwerven van mijne zonde, de volharding ten einde toe, een heiligen dood, en het geluk van u gedurende de gansche eeuwigheid te zien en te beminnen, o mijne goede Moeder! Amen.

Negen maal het *Wees gegroet* ter eere van de H.H. Engelen, die Maria bij hare verschijning te *Portiuncula* vergezelden.

. TWEEDE BEZOEK.

Litanie van O. I. V. ter Engelen.

Heer, ontferm U onzer.
 Jezus Christus, ontferm U onzer.
 Heer, ontferm U onzer.
 Jezus, hoor ons.
 Jezus, verhoor ons.
 God de Vader in den hemel, ontferm U onzer.
 God de Zoon, Verlosser der wereld, ontferm
 U onzer.
 God de H. Geest, ontferm U onzer.
 H. Drievuldigheid één God, ontferm U onzer.
 Koningin der Engelen, bid voor ons.
 Koningin der Aartsengelen,
 Koningin der Machten,
 Koningin der Krachten,
 Koningin der Vorstendommen,
 Koningin der Heerschappijen,
 Koningin der Tronen,
 Koningin der Cherubijnen
 Koningin der Seraphijnen,
 Koningin van geheel het hemelsch hof,
 Koningin der Engelen, onbevlekt ontvan-
 gen,
 Koningin der Engelen, Moeder van God
 en van de menschen,
 Koningin der Engelen, wier glorie en won-
 deren dagelijks toenemen,

bid voor ons.

- Koningin der Engelen, die de zieken geneest
en de verstoktste zondaars bekeert,
Koningin der Engelen, beschermster der mis-
siën,
Koningin der Engelen, die de bewondering
uitmaakt van God, van zijne Engelen en
zijne Heiligen,
Koningin der Engelen, onze hoop in de moei-
elijkste gevallen,
Koningin der Engelen, onze hulp in al
onze behoeften,
Koningin der Engelen, die hen, die tot u
hun toevlucht nemen, niet verlaat,
Koningin der Engelen, die de bedroefden
vertroost, de zwakken versterkt en de
lauwen opwekt,
Koningin der Engelen, beschermster der
kindschheid,
Koningin der Engelen, die gaarne onder
dien titel wordt aangeropen,
Koningin der Engelen, die allerlei genaden
uitdeelt aan degenen die u aanroepen,
Koningin der Engelen, die bij uwen godde-
lijken Zoon op het verleenen van den aflat
van Portiuncula, door den H. Franciscus
van Assisië gevraagd, hebt aangedrongen,
Koningin der Engelen, bewaardster der huis-
gezinnen,
Koningin der Engelen, de schrik der duivels,
Koningin der Engelen, die de hinderpalen
wegruimt voor degenen, die zich aan uwen
goddelijken Zoon willen toewijden,

bid voor ons.

Koningin der Engelen, beschermster der religieuze huizen,

Koningin der Engelen, de moed en de steun van degenen, die arbeiden aan het heil der zielen,

Koningin der Engelen, onze bevrijdster in de bekoringen,

Koningin der Engelen, die degenen die uw scapulier dragen, van de hel bevrijdt,

Koningin der Engelen, zóó bemind door den H. Franciscus van Assisië,

Koningin der Engelen, die zooveel heiligen vormt,

Gij, die de geheele hemelsche krijgsmacht aanvoert,

Gij, die zooveel wonderen wrocht,

Gij, voor wie de Engelen nederknielen,

Koningin der Engelen, alvermogend op het Hart van uwen goddelijken Zoon, verlos ons van de kwalen die ons bedreigen,

Koningin der Engelen, bescherm de heilige Kerk, den heiligen Vader en Nederland,

Koningin der Engelen, volmaakte aanbidders van de Godheid, verkrijg ons de zuiverheid der Engelen en de liefde der Seraphijnen,

Koningin der Engelen, meesterstuk van den H. Geest, geef aan onze harten eene volkomene volgzaamheid voor zijne goddelijke ingevingen,

Lam Gods, dat wegneemt de zonden der wereld, vergeef, ons Heer.

bid voor ons.

Lam Gods, dat wegneemt de zonden der wereld, verhoor ons, Heer.

Lam Gods, dat wegneemt de zonden der wereld, ontferm U onzer, Heer.

Jezus, hoor ons.

Jezus, verhoor ons.

Bid voor ons, Koningin der Engelen,

Opdat wij waardig mogen worden der beloften van Christus.

LAAT ONS BIDDEN.

O God, die alle macht in den hemel en op aarde aan de doorluchtige Koningin der Engelen hebt verleend, geef dat wij de uitwerkselen van hare goddelijke bescherming gevoelen, wanneer wij haar met dien glorievollen titel aanroepen. Wij smeeken u dit door Jezus Christus, onzen Heer. Amen.

~~~~~
DERDE BEZOEK.

Gebèd voor de zielen des Vagevuurs.

O Heer Jezus, ik smeeK U door het kostbaar Bloed, dat Gij hebt gestort *in den hof van Olijven*, verlos de zielen van het Vagevuur, in het bijzonder *die van mijne bloedverwanten, vrienden en weldoeners*; geef dat deze afluat in al zijne uitgestrektheid op haar worde toegepast, en geleid haar in uwe glorie waar zij U voor eeuwig zullen loven en zegenen. Amen.

De Psalm *Uit de diepte mijner ellenden (De profundis)* en tienmaal *Heer, geef haar de eeuwige rust en het eeuwige licht verschijne haar.*

Hetzelfde gebed moet gij herhalen bij vijf andere bezoeken en de daarin de volgende verandering brengen:

VIERDE BEZOEK.

..... in uwe geeseling ..... de verlatenste ...

VIJFDE BEZOEK.

..... in uwe doornekroning ..... die het dichtst bij hare verlossing is ....

ZESDE BEZOEK.

..... langs de straten van Jerusaleem ..... de zielen der religieuzen ....

ZEVENDE BEZOEK.

*..... toen men u de handen en voeten doorboorde
..... diegenen die het meest voor de zielen van het Vagevuur hebben gebeden ....*

ACHTSTE BEZOEK.

..... toen men uwe zijde doorboorde ..... die de meeste godsvrucht hebben gehad voor het Allerheiligst Sacrament en de H. Maagd ....

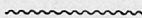

NEGENDE BEZOEK.

Gebed tot den H. Franciscus.

O Seraphijnsche Patriach, groote navolger van Jezus Christus, uw hart was zoozeer ontvlamd van ijver voor het heil der zielen, dat gij bereid waart om alles te ondernemen, alles te lijden, om hen te bekeeren en zalig te maken. Het is de ijver die u van Jezus Christus den vollen aflat van dezen dag heeft doen verkrijgen voor al de zondaars, die door de biecht waarlijk met Hem verzoend zijn. Gij, die zooveel macht bij God hadt, toen gij nog op aarde waart, welk moet niet uw vermogen zijn nu gij aan zijne glorie deelneemt! Ik smEEK u, vraag hem voor mij een vonk van de liefde die u verteerde en de genade om dezen aflat te verdienen, dien hij zich gewaardigd heeft u te verleenen, met het geluk om in zijne heilige liefde te leven en te sterven. Amen.

Zeg vervolgens vijftig maal: *H. Franciscus, bid voor ons*, ter eere van de veertig jaren die de Seraphijnsche Patriarch op aarde heeft doorgebracht. Men kan dit schietgebed op de koralen van den Rozenkrans tellen.

TIENDE BEZOEK.

Ander gebed tot den H. Franciscus.

Groote heilige, die door zulk eene vurige liefde voor Jezus Christus en voor zijne heilige armoede verslonden werd, wek onder ons de vlam van dit hemelsche vuur weder op. Doe uit het verdorde hart van het tegenwoordig geslacht eenige dier brandende vonken springen, welke het de schoonheid en den ijver der oude dagen moge doen betreuren. Wek onder de jeugd een heiligen najver van deugd op. Boezem haar eene groote walging in voor de voorbijgaande goederen dezer aarde en een vurig verlangen naar de onvergankelijke goederen. Open haar een tal van afgezonderde plaatsen waar zij, ver van de onstuimige baren der hartstochten, in de kalmte van het gebed, mogen begrijpen hoe zoet de Heer is, en bij voorbaat de onuitsprekelijke vreugden der eeuwigheid genieten.

Bid vijfmaal het gebed ter eere van de wondteekenen van den Seraphijnschen Patriarch.

ELFDE BEZOEK.

Ter herinnering aan de twaalf witte rozen, die de H. Franciscus, als een zinnebeeld van zijne zuiverheid, heeft geplukt, (zie blz. 11) twaalf maal bidden :

O mijne Meesteresse, o mijne Moeder, gedenk dat ik de uwe ben, bewaar mij, bescherm mij, als uw goed en uwe bezitting

Wees gegroet enz.

(100 dagen aflaat)

Allerzuiverste Maagd, bid voor ons. Zeer kuische Franciscus, bid voor ons.

TWAALFDE BEZOEK.

Ter herinnerig aan de twaalf roode rozen, zinnebeelden van liefde van den H. Franciscus, die ze in het midden van den winter op een struik plukte, (zie blz. 11) twaalf maal de volgende schietgebeden bidden:

Hart van Jezus, brandend van liefde tot ons, ontvlam ons hart in liefde tot U.

Zoet Hart van Jezus, wees mijne liefde.

DERTIENDE BEZOEK.

Rozenkrans van smeehgebed.

Op het kruis, bidt men *eene oefening van berouw.*

Op de groote koralen: O Jezus mijn Verlosser, door uwe liefde en uwe barmhartigheid, pas op mij dien aflaat in al zijne uitgestrektheid toe en zuiver mijn hart, opdat ik voortaan U alleen beminne.

Op de kleine koralen: *Mijn Jezus, barmhartigheid!* (100 dagen aflaat.)

VEERTIENDE BEZOEK.

Voor de stervenden.

Elken dag verschijnen meer dan *TACHTIG DUIZEND ZIELEN* voor Gods rechterstoel. Hoe dringend is hare behoefte aan ons gebed! — Haasten wij ons haar te helpen, en bidden wij daarom :

Spaar, Heer, spaar uw volk, opdat gij niet in eeuwigheid op ons vergramd moget zijn.

O zeer barmhartige Jezus, Gij die van zulk eene vurige liefde voor de zielen brandt, ik smEEK u door den doodstrijd van uw H. Hart, en door de smarten van uwe Onbevleete Moeder, reinig in uw Bloed al de zondaars der aarde, die op dit oogenblik in doodstrijd zijn en dezen dag moeten sterven. Amen.

Zieltogend Hart van Jezus, ontferm u over de stervenden !

Herhaal dit gebed vijfmaal, voor de zieltoegenden in de vijf werelddeelen.

VIJFTIENDE BEZOEK.

Herhaal twee-en-zeventig maal dit schietgebed: *Zoet Hart van Maria, wees mijn heil* (300 dagen aflat) ter eere van de twee-en-zeventig jaren, die de H. Maagd op aarde heeft doorgebracht. Men kan die schietgeboden tellen op de koralen van den Franciscaner rozenkrans.

ZESTIENDE BEZOEK.

Men kan zesmaal het *Onze Vader*, het *Wees gegroet* en *Glorie zij den Vader* enz. bidden, indien men lid is van de Derde Orde of het blauwe Schapulier draagt. Dan zal men, behalve den vollen aflat die aan het kerkbezoek verbonden is, eens in de maand al de volle en gedeeltelijke aflaten verdienen, waaraan degenen deelachtig worden, die de statie-gebeden te Rome houden, of die Portiuncula, de heilige plaatsen te Jerusalem, en de kerk van den H. Apostel Jacobus te Compostella uit godsvrucht bezoeken.

ZEVENTIENDE BEZOEK.

GEBED TOT ONZEN HEER JEZUS CHRISTUS,
NA DE H. COMMUNIE.

Ziel van Christus heilig mij. — Lichaam van Christus, maak mij zalig. — Bloed van Christus, maak mij dronken. — Water der zijde van Christus, wasch mij. — Lijden van Christus, versterk mij. — O goede Jezus, verhoor mij. — Binnen uwe wonden verberg mij. — Laat niet toe, dat ik van U gescheiden worde. — Tegen den boozen vijand bescherm mij. — In het uur van mijnen dood roep mij. — En beveel mij tot U te komen. — Opdat ik U met uwe heiligen love. — Door de eeuwen der eeuwen. Amen.

Bid dit gebed vijfmaal ter eere van de vijf wonden.

Aflaat van driehonderd dagen, telken maal; van zeven jaren op de dagen dat men tot de H. Tafel genaderd is, en een vollen aflaat elke maand. (Pius IX, 1854.)

ACHTTIENDE BEZOEK.

Men kan, voor zich zelven of voor de zielen van het Vagevuur een vollen aflaat verdienen telkenmaal als men de H. Communie heeft ontvangen en godvruchtig voor een kruisbeeld het volgend gebed zal doen:

„Het is noodig eenige gebeden ter intentie van de Kerk daarbij te voegen, bijvoorbeeld driemaal het *Onze Vader* en driemaal het *Wees gegroet*.” (Decreet van Pius IX 1858)

Ziemij hier, o goede en allerzoetste Jezus; voor uw heilig aanschijn werp ik mij op mijne kniëen neder en smeeek U met den grootsten aandrang mijner ziel, levendige gevoelens van Geloof, Hoop en Liefde, van waarachtig berouw over mijne zonden met een vast voornemen mij daarvan te beteren, in mijn hart te willen drukken, terwijl ik met groote liefde en droefheid uwe HH. vijf Wonden in den geest beschouw, en mij voor oogen stel, wat de Profeet David reeds van U, o goede Jezus, voorzegde: „*Zij hebben mijne handen en voeten doorboord, zij hebben al mijne beenderen geteld.* (Ps. 21. 17 en 18)

NEGENTIENDE BEZOEK.

GEBED TOT DE H. MAAGD.

Doorluchtige Koningin des hemels, opperste Meesteresse der Engelen, gij, die van den beginne af van God de macht en de zending hebt ontvangen om den kop van Satan te verpletten, wij smeeken u nederig, zend uwe heilige heerscharen af, opdat zij, onder uwe bevelen en door uwe macht de duivels vervolgen, ze overal bestrijden, hunne vermetelheid onschadelijk maken, en hen in den afgrond terugdringen.

Heilige Engelen en Aartsengelen, verdedigt ons, beschermt ons!

Herhaal dit gebed negenmaal, ter eere van de negen koren der Engelen.

TWINTIGSTE BEZOEK.

Gebed, dat de *S. Francisus* met het hoofd ter aarde gebogen deed, als hij de kerken binnen trad.

Wij aanbidden U, allerheiligste Heer, hier en in al de kerken der wereld, en wij zegenen U, omdat gij de wereld door uw heilig Kruis hebt vrijgekocht.

Voeg daarbij een tiendje van den Rozenkrans.

INHOUD.

	BLADZ.
Kerkelijke goedkeuring.	'2
Voorwoord.	3
EERSTE GEDEELTE.	
I. Wat is de aflaat van Portiuncula? . . .	5
II. Hoe is de aflaat van Portiuncula ontstaan? . . .	5
III. Schijnt die aflaat niet ongeloofelijk, omdat hij zoo groot is?	16
IV. Waarin bestaat de bijzondere uitnemendheid van dezen aflaat en welke voordeelen biedt hij ons aan?	19
V. De geloovigen hebben zich gedurende al de eeuwen bijzonder beijverd om dezen aflaat te verdienen.	24
VI. Welke zijn de practische voorwaarden om den aflaat van Portiuncula te verdienen?	30
TWEEDE GEDEELTE.	
Gebeden voor twintig kerkbezoeken.	33

